THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
PUBLISHED BY
— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —
251 - 253 Queen Street West Telephone Adelaide 3967
Subscriptton Rates $5,00 Per Year
Single Copy — 2 Cents

Entered as Second Class Mail Matter at C.P.O. Toronto Ontario
January 22nd. 1913

יעקב דינענזאן ע"ה

אין מיטען פון זיין נאבעלער ארבייט איז דער לייב געפאלען.

יעקב דינענזאן איז געשטארבן.

איינעם נאכ'ן צווייטען האט דער גרויזאמער טויט זיי פון אונז אויסגעריסען אין מיטען פון זייער ארבייט. פריהער י. ל. פרין'ן, אין יעצט זיין פרייען און איבערגעבענעם חבר יעקב דינענזאן.

עס איז נים געשטארבען יעקב דינענזאן דער בערעמיסט, עס איז געשטארבען יעקב דינענזאן דער מאטע אז דער שייזער פון איבער צוויי טויזענט פיילישע קינדער ווערבע ער האט געראטעוועט פון זיכערען טויט, אין מיטען פונ'ם גזאהרינען ווערט - בראנד.

יעקב דינענזאן דער פארפאסער רעבט און וועט לעבען אין זיינע ווערק. יעקב דינענזאן דער שפייזער פון די אידישע יתומים אין פיילען, יעקב דינענזאן דער איפהאלטער פונ'ם אודישען יינגען דור אין פיילען, איז טויט.

אין מיטען פונ'ם העלישען פייער וועלכער האט ארומגעכאפט גאנץ איירופא, אין מיטען פונ'ם גרויסען חורבן וועלכען די דייטשע ארמיזען צוזאמען מיט די רוסישע האבען פארווארפען אין פיילען זענען אונזערע צוויי העלדען, י. ל. פרין און יעקב דינענזאן געשטאנען אין האבען אנגע פיהרט זייער הייפס ארבייט. — אין מיטען פונ'ם גרויסען חורבן זענען זיי געשטאנען און האבען נים נאר פארזארגט די יתומים מיט ברויט און וואסער, נאר האבען אויך נים פארגעסען די גייסטיגע שפייז. זיי האבען פון דעם חורבן געזוכט צו ראטעווען דעם יונגען דור, דעם אויפגאנארד פונ'ם פיילישען אידענטום.

זיי, די דאזיגע צוויי לייכטענדע שטערען האבען בעסער פון אלעמען געוואוסט וואס עס איז נויטיג צו ראטעווען פון דער גרויסער שרפה, פונ'ם גרויסען חורבן. זיי האבען געראטעוועט דאס בעסטע, וואס מיר פארמאגען, זיי האבען געראטעוועט די יונגע אידישע נשמה - לאך, די יונגע אימשודליגע קינדערלאך פאר דא סאידישע פאלק.

ווער זיים וואס עס וואלט געווארען פון דער אידישער יוגענד אין פיילען ווען נים י. ל. פרין און יעקב דינענזאן.

אין ווען דער גרויזאמער טויט האט אויסגעקערייבט י. ל. פרין'ן, איז יעקב דינענזאן אליין געבליבען ביי דער ארבייט. אין ווי א געטרייער קאפיטאן, אין צייט פון א שטורם האט דער אלטער אויסגעמאטערטער יעקב דינענזאן זיין אפסטען נים פארלאזען. ער איז געשטאנען אויף זיין קאפי - טאן ברוקעל מיט'ן רודער אין האנט און האט אים נים אפגעלאזען ביז'ן לעצטען אטעם - הויך.

טראץ דעם וואס נאך פרינ'ם טויט איז די גאנצע ארבייט פון אנפיה - רען די פרין שוקען געפאלען אויף אים האט ער מיט א גליקליכער צופרידענהייט געטון זיין הייליגע ארבייט. אן ארבייט אין דאס געזען א שרעק - ליכע, נים נאר האט ער געדארפט צוהאלטען די קינדער זיי זאלען נים אויעקבלאנדזען פון דאס אידישע פאלק, נאר ער האט נאך אויך געדארפט זיי געבען עסען און קריידען זיי.

זויפיעל מאהל האט געבלומעט דאס הארץ פונ'ם אלטען דינענזאן צו זעהענדיג זיי זיינע קינדערלאך געהען אום אפגעריסען אין האבען נים צו עסען, אין ער האט זיי נים געקענט העלפען. ער איז אבער פון זיין פאסטען נים אפגעטראטען און האט זיין הייליגע ארבייט נים אויפגעגעבען.

אין יעצט האט דער טויט דעם לעצטען פון אונז אויסגעריסען.

יעקב דינענזאן איז נים מעהר צווישען די לעבעדיגע, און די טויזענדער אידישע יתומים לאך אין פיילען זענען אויף דאס ניי יתומים גע - ווארען.

מיט פיל פארלאפענע אייגען פון בלוטיגע טרעהרען שטעהען די פיילישע קינדער ביים גרישען קבר פון זייער גייסטיגען פאטער יעקב דינענזאן, און צוזאמען מיט זיי דאס גאנצע אידישע פאלק.

צו שטארק איז דער קלאפ וועלכער איז פלוצלינג געקומען אין צו גרויס איז דער טרויער מען זאל קענען שרייבען נעקראלאגען. יעקב דינענ - זאנס טויט האט דעם גאנצען אידענטום געטראפען ווי א דונער פון א רוי - געם הימעל. עס איז שרעקליך זיך פארצושטעלען אז יעקב דינענזאן איז שוין נים מעהר צווישען די לעבעדיגע.

דאס גאנצע אידענטום האט אין יעקב דינענזאנען פארלוירען א גרויס - טען גייסט און איינעם פון איהרע בעסטע זיהן. דאס פיילישע אידענטום האט אין אים פארלוירען איינעם פון איהרע שטארקסטע זוילען.

עהרע זיין אנדענקען!

ביליגערע פרייזען אויפ'ן פאפיער

ענדליך איז אנהויב פון דיעזער וואך געקומען דער לאנג ערוואר־טער „סטייטמענט" פון אונזער נייער ארגאניזירטער „באארד אף קא - מערס", וועמענס אויפגאבע עס איז אויך צו באקעמפען דעם יקרות, און דיעזען לאנג ערוואר־טען „סטייטמענט" דערצעהלט מען דער קאנא - דער באפעלקערונג. אז די קאנאדער רעגירונג איז געקומען אין א פארר שטענדיגונג מיט דער אמעריקאנער רעגירונג, צוזאמען צו באקעמפען דעם יקרות, און אז מען וועט אין ניכען ביי אונז אנהויבען צו באשטראפען די, וועלכע רעכענען צו הויכע פרייזען.

די צרה איז אבער, וואס אויך אין אמעריקא, וועמען מיר נעהמען יעצט אלס א מוסטער, זענען די ביליגע פרייזען נאר אויפ'ן פאפיער, ווייל אין דער ווירקליכקייט, רעכענט מען אזין ווי געוועזען, אין מאמער באר שטראפט מען יעמען עס איז, איז אויך נים קיין אומגליק, עס לויגט זיך צו באצאהלען די שטראף.

די צרה מיט אונזער גאנצער געזעצגעבונג איז שטענדיג געוועזען דאס, וואס עס זענען שטענדיג געוועזען אפענע טירען, ווי זיך ארויסצו - דרעהען פון דעם געזעץ. אן באזיצט מען נאר די גויטיגע מיטעלען, קען מען לייכט דערפארען פון דעם געזעץ זיך אויסצוהאלטען. אין דער „פעיר פפרייסעס עקט", מיט וועלכען מען וויל עס באקעמפען דעם יקרות איז קיין אויסנאהם נים אין דיעזען זין.

ביליגערע פרייזען פארשפרעכט מען אונז — אבער די פראגע בלייבט נאך אלץ וועט עס זיין אין דער ווירקליכקייט, אדער נאר אויפ'ן פאפיער?

נאה 20 יאהר איז דער אלטער היים

ברעיף פון רומעניען.
פון לעא וואלפסאן.

נאך צוואנציג יאהר אבוועזענהייט, בין איך יעצט צוריק אין רומעניען, מיין געבורט לאנד.

איך בין געווען א בחור פון אכצעהן יאהר ווען איך בין פון דאנען אוועק, א קאלעדזיש סטודענט מיט א שארפען גע - היהל פאר אינגערעכטיקייט און מיט פער דרוס פאר די אונטערדריקונג וואס מיין פאלק האט דא געליטען. מיין גייסט האט געווכט פרייהייט און אין אנדערע מעהר גאסטפריינדליכע לענדער האב איך גע - האפט צו געפינען די געלעגענהייטען, וואס מען האט מיר פערצאמט אין מיין איינענעם לאנד.

מיט אן אמת אידישען מיטה האב איך געגיסען דעם וואנדער - שטאק און האב פון אנפאנג איינפאך עולה רגל גע - ווען און נאכהער מיט א כרופא פון א הונדערט יונגע לייט ווי איך האבען מיר אפגערייזט נאך דער גאט געבענשטער לאנד אמעריקא.

יעצט בין איך געקומען אהיים דורכ - געדרונגען מיט אמעריקאנער אידעאלען, מיט א ווייטלער שליחות אויף א קורצען בעזוך נאך א פערלויף פון צוואנציג יאהר, צו זעהן וואס עס מאכען די יעניגע, וועל - כע איך האב דא איבערגעלאזען אין צו טאן וואס מעגליך פאר זיי צו פערגרייניגע - רען זייער לאנד.

רומעניען! אין איהר אייגענער גע - שיכטע און בעזאנדערס אין דער געשיכטע פון די אידען האט זי פערשריבען א טרוי - ערינגע האדצייסענדען, פאפיטעל. דיע - זע געשיכטע איז געשריבען מיט דעם בלוט פון פיעלע אידען, מיט די טרעהרען פון פיעלע אלמנות און מיט דער פערצווייפ - לונג פון פיעלע מעגער, פרויען און קינ - דער. א ביטערען לעבען האבען דא גע - האט די אידען. וועהרענד דער גאנצער צייט וואס איך בין געווען אין אמעריקא בין איך אימער געווען אין פערקעהר מיט מיינע לייטע וועלכע אין האב דא איבער - געלאזען אין אין וועמעס שיקזאל איך בין געווען פעראינטערעסירט. איך בין צו - פריעדען וואס איך צוזאמען מיט פיעלע פון מיינע פריינד האבען אויף א קליינעם אופן געהאלפען לעזען די אידען - פראגע אין הימעניען און בין ווירקליך גליקליך צו זיין דא אין א צייט ווען עס פאנגט זיך אן א נייע עראַ, נאמיר האפען, אן עראַ פון פריינדשאפט, פריעדען און פער - ווירקליכונג פון די האפענונגען פון אונזער פאלק.

איך בין אנגעקומען אין דער רומע - נישער הויפט שטאדט, בוקארעסט, אונער - ווארעט. עטליכע טעג האב איך זיך נים געוואלט אויסגעבען ווער איך בין. איך בין אדומענענגען אין אידישען קווער טאל, האב גערעדט מיט פיעלע לייטע צו דערזעהן וואס עס מוט זיך מיט מיינע ברידער און האב זיך אנגעהערט גענוג פון זייערע צרות און ליידען.

דער ביטערער לעבען האט דעם רו - מעניישען אידען צוגעוויינט צו זיין בי - טערער לאנג. דאס איינערליך שיינט עס אז ער קומערט זיך גאר נים וועגען זיין שיקזאל. בלויז צווישען זיך רעדען זיי זיך אויס זייערע הערצער מיט פערדרוס. מיר פרעמדע פראטעסטירען זיי גאר נים.

די מלחמה האט שרעקליך געטראפען די אידישע בעפעלקערונג פון רומע - ניען. עס איז וואהר, אז די גאנצע בע - פעלקערונג פון לאנד האט פון איהר גע - ליטען, אבער די אידען האבען געליטען פיעל מעהר פון אלעמען איינפאך דער - פאר וואס זיי זיינען אידען. די רומע - נישע רעגירונג האט די אידען בעהאנ - דעלט אלס פרעמדע אלס אויסלענדער און דאך האט זי פערלאנגט, אז די אידען זאלען איהר הערפען בעשיצען דעם לאנד. מען הען זיך פארשטעלען ווי שלעכט מען האט דעם אידען אלס פרעמדען בעהאנ - דעלט אין קרעגנס צייט. ווען אין צייט פון פריעדען האט ער געליטען א ים צרות זאגאר די אידישע סאלדאטען אין דער ארמיי האט מען נים געלאזט לעבען און זיי האבען זייער בלוט פארגאסען פאר רו - מעניען און זיינען געבליבען קאליעקס אין שלאכטפעלד.

די אידישע סאלדאטען אין דער ארמ - מיי האבען מעהר נים געהערט פון זייערע קריסטליכע חברים ווי דעם זידעל וואדט „הייזדאן".

איך זאג מלחמה מיין איך נים בלויז די צייט זיים 1914 ביז זיים 1912, דען רומעניען האט זיך שוין דאן בעטייליגט אין דעם באלקאנישען קריעג. אויף א באהן סטייזשאן אין זיעבענ - בערגען טראנסערוואניא האב איך געטראפען א אידישען סאלדאט, וועלכער דיענט אין דער רומענישער ארמיי זיים 1912 און ווערבער האט זיך בעטייליגט אין דעם פריהערדיגען בולגארישען קריעג אין בלו - טיגע שלאכטען.

די געשיכטען פון די צרות פון די אי - דישע סאלדאטען וואס זיי האבען אויסגע - ליטען וועהרענד זיי האבען זיך בעטייליגט אין דער מלחמה, דיעזע געשיכטען וואס איך האב זיך אנגעהערט, וואלטען פערטר - מען פיעלע ביכער, ווען איך זאל זיי אלע אנשרייבען. איין געשיכטע איז מעהר טראגיש פון דער אנדער. דיעזע גע - שיכטען זיינען אלע אמת. מען האט די אידען אין דער ארמיי אזוי שיידערליך בע - האנדעלט דאס עס איז א וואונדער ווי זיי האבען געקענט אריבערטראגען אזא בע - האנדלונג. עס איז א וואונדער ווי זיי האבען זיך איינגעהאלטען אום נים צו גע - ברויכען געוואלדטאטען גענען זייערע מיט - ליטערישע פייניגער. זיי זיינען געווען אזן האפענונג אזן אזן מאכט זיך צו בע - פרייען און דאך האבען זיי זייערע צרות אריבערגעטראגען.

דאס לאנד האט נים געליטען פון פער - ניכטונג וועהרענד דעם קריעג. די שטעדט וועלכע איך האב דורכגעריזען, זיינען אלע כמעט אין גוטען אדרענונג. רומעניען האט פיעל געליטען עקאנאמיש. דאך קומט זי שנעל צוריק צו זיך אין אן א פאר יאהר וועט זי צוריק קריגען איהרע פריהערדיגע עקאנאמישע כחות. די אידען האבען עקאנאמיש געליטען צוזאמען מיט'ן גאנ - צען לאנד. עס זיינען אויסגעוואקסען א צאהל אידישע מיליאנערען, אבער די אי - דישע מאסען געפינען זיך אין גרויס אר - מוט. נאך דעם ווי איך האב אויסגע - שיקט מיינע פיעלע פארשטעלונג לע - טערס וואס איך האב מיטגעבראכט און אין שטאדט איז בעמאנט געוואהרען, אז איך בין דא, האב איך גלייך אויף זיך גענעמען די גרעסטע אויפמערקזאמקייט פון אידען און קריסטען צוגלייך. איך האב גענומען קריגען אויינלאדונגען פון מי - ניסטערען, פראמינענטע פארטייישענס, רעדאקטארען צו האבען מיט זיי אינטער - וויוס. איך בין געווארען אזא מפרסם אין שטאדט, דאס לענענדעס האבען זיך גע - נומען פערשפרייטען וועגען מיר אין וועג - נען מיין שליחות.

מען האט גענומען הערצעהלען נסים וועגען מיר. ווער עס האט געזאגט, אז איך פערטרעט די אידישע פרעסע אין די אמעריקאנער פרעסע אין ווער עס האט בעהויפטעט, אז איך קום אלס שליח פון די אמעריקאנער אידען אין זאגאר אלס פערטרעטער פון דעם פרעזידענט פון די יוניטעד סטייטס. עס האט אויסגעזעהן אז איך פערטרעט די גאנצע וועלט. איך בין געווען געצוואונגען ארויסצוגעבען אן ערקלעהרונג, אז איך פערטרעט קיין נע - נעם אויסער די אינטערנאציאנאלע אידי - שע פרעס בייזרא, אבער איך גלויב, אז דער עולם האט אנגענומען מיין ערקלעה - רונג אין די לעגענדען זיינען פערבליבען.

הונדערטער מענשען פרעגען קומען יעדען פרוהמארגען מיר זעהן. פיעלע פלעגען שטעהן אין ליין אין וואדטען צו קענען אריינגעהען מיר זעהן אין מיין הוס. ווי פלעגען קומען הערצעהלען מיר זייערע צרות און יעדער איינער האט גע - האט עטוואס א בעזונדערען פערלאנג. איך זאל, וועגען איהם רעדען מיט דעם אדער יענעם מיניסטער. אידישע ארגאניזא - ציאָנען, פיהרערס און די גדולים פון רו - מעניישען אידענטום פלעגען מיר איינלא - דען צו קומען אויף זייערע מיטינגס צו בעזוכען זייערע וואוינונגען, צו קומען אויף זייערע באנקעטען אין דינערס און איך האב שיין געהאט גענוג ארבייט בלויז צו ענטפערען יעדען איינעם אין אויסצו - הערען זייערע טענות און קרעכצען.

איך האב געהאט אינטערוויוס מיט הר. אנהעלעסקו, דעם געוועזענעם רו - מעניישען געזאנדטען אין וואשינגטאן, וועלכער איז יעצט מיניסטער פון פאלקס בילדונג, מיט מר. דיוקא, דעם מיניסטער פון מלוכה איינענטום און איינער פון די גרעסטע רומענישע דיפלאמאטען, מיט מר. אלעקסאנדער מארגהילאמאן, דער גע - וועזענער פרעמיער, מיט טאקו יאנעסקו, דעם פיהרער פון דער אקסערוואטיווער פארטיי, מיט פיהרער פון די סאציאליס - טען און מיט פיעלע רעדאקטערע פון וויי - טיגע צייטונגען. זאגאר דער קעניג האט מיר אויפגענומען אויף אן אודיענץ. אן איך ערוואַרט אויפגענומען צו ווערען פון דער קעניגין. איך האב ז'ך געטראפען און געהאט אינטערוויוס מיט פיעלע פראמי - נענטע אידען, רבנים און פערשיעדענע אנ - דערע קלאסען מענשען. איך רייז יעצט אף נאך מאלדאוויא צו בעזוכען די אידע - שע שטעדט און וועל אויך זיין אין קעשע - נאוו און צערנאוויץ, בוקאווינא. וועגען פיעלע פון מיינע אינטערוויוס און פאסי - רונגען וועל איך שרייבען אזוי שנעל ווי מעגליך.

ביקארעסט, 18־טען דזשולאי

מעקסיקא בעט ענטשול־דיגונג

וואשינגטאן לעפּטעמבער 4

דער סטייט דעפארטמענט האט היינט אנאנסירט דאס די מעקסיקאנישע רע - גיערונג האט צוגעשיקט אן ענטשולדי - גונג און האט אויסגעדריקט באדויערען אויף דעם וואס איז געשאסען געווארען אויף דעם אפיציר פון דער אמעריקאנער ארמיי.

אין דער ערקלעהרונג זאגט אויך די מעקסיקאנישע רעגיערונג דאס זי פער - ווערט אז גלייך וועט זי אנפאנגען אן אונטערזוכונג און עס וועט אלס ווישער - דיג ערלערינט ווערען.

די באדויערונגס ערקלעהרונג איז איבערגעגעבען געווארען פון דעם אויס - לענדישען מיניסטער.

ווער האט געראטעוועט דעם ישוב?

(פיבליסיטי־דעפארטמענט פון דער קענעדער ציוניסטישער פעדעראציע)

אין פארבינדונג מיט דעם פינאנ - ציעלען באריכט, וואס איז נארוואס פאר עפענטליכט געווארען פון דער לאנדאנער ציוניסטישער ביורא, איז אויך ארויסגע - געבען געווארען אן איבערבליק איבער דער ארבייט פון דער זייוצמאן קאמיסיע, ספעציעל אין משך פון די עלף מאנא טען פון דעם 1טען אפריל, 1918 ביז דעם 28־טען פעברואר, 1919, באטש אזן דער איבערבליק איז נאר פון פינאנציע - לען שטאנדפונקט, קען מען דאך פון דעם באקומען א באגריף פון דער גאנצער קאלאסאלער אונטערנעהמונג, וועלכע די ציוניסטישע אדמיניסטראטיווע קאמיסיע פיהרט אן און וואס עס איז שוין דער - גרייכט געוואָרען.

"דאס איז בלויז יהודה געווען באַ - פרייט — ווערט געזאגט אין דעם איבער בליק צום פינאנץ־רעפארט, פון וועלכען מיר נעהמען ארויס די פאלגענדע איינ - צעלנע — און דאס ציוניסטישע קאמיסיע האט געמוזט איינרעדנען איהר אדמיניס - טראציע און אנפיהרען איהר טעטיגקייט דארט ביי דער מיליטערישער פייער - ליניע. די ציוניסטישע קאמיסיע האט זיך דארום דאן, אין איהרע ערשטע חדשים אין פאלעסטינא, באגעגענט מיט שווערע קייטען, וועלכע זענען געווען אויסער איר קאנטראל, און וועלכע האבען איהר אויפגעהאלטען נאך פיעל מאמפלי - צירטער. די באגרענעצונג אין אריבער - ברענגען פערזאנען קיין ארץ־ישראל, האט פאר א געוויסער צייט אוממעגליך געמאכט אייגצואדרענען א ריכטיגע אד - מיניסטראציע אין די קאמיסיע האט זיך געמוזט באגעגענען מיט ציפעלינע מעג - שען, וואס זי האט געפונען אין יהודה.

"די באפרייונג פון שומרון און גליל האבען שפעטער געבראכט פארוויקעלטע עקאנאמישע און סאציאלע פראבלעמען אלעדינג צו די אין יהודה. די איינפאכע צוריק אויפגעבוויען וואס די איינשטערס, צוריקציקעהרען דאס לעבען צו די נארמאלע באדינגונגען איז געפאלען אויף דער ציוניסטישער קאמיסיע, אין די ציוניסטישע קאמיסיע, מיט דער הילף פון דעם גאולה־פאנד, האט אין דעם קרי - טישסטען מאמענט פון דער אידישער קאלאניזאציע אין ארץ־ישראל, געהאל - פען אויפהאלטען דאס, וואס איז מיט פיעל אויפאפערונג אויפגעבויט געווא - רען אין די לעצטע פינף אין דרייסיג יאהר. ווען נישט די הילף פון דער ציו - ניסטישער קאמיסיע וואלטען, אהן צווייי - פעל, א צאהל אידישע קאלאניעס ריאר - נירט געווארען אויף שטענדיג, און א חורבן וואלט ארומגענומען דעם נייעם אידישען ישוב אין ארץ־ישראל, פון וועל - כען דאס לאנד וואלט שווערליך געקענט ווען עס איז צו זיך קומען".

עס איז געגנג זיך צו באקענען מיט איינינע ציפערן פון גאולה פאנד צו קריי - גען א פארשטעלונג ווי שטארק, ווי טיעף די ציוניסטישע קאמיסיע זארגט זיך פאר די עקאנאמישע, קולטורעלע און ביל - דונגס־אינטערעסען פון דער פאלעסטינער אידישער באפעלקערונג. מיט דער הילף פון גאולה־פאנד איז מעגליך געווען צו העלפען די קאלאניסטען און ארבייטער און אויך גאנצע גרופּען מענער און פרויען אגריקולטור־פאראייניגונגען, צו גרינדען און איהפאלטען קאאפעראטיווע שפייז־חברות, צו העלפען דעם בוידזשעט פון אידישע שולען, צו דרוקען און אריים געבען ליטעראַרישע ביכער און העברע - איש, און פיעל אנדערע וויכטיגע זאכען זענען אויפגעטאן געווארען מיט דער הילף פון דעם גאולה־פאנד, ווי צימבי־שפּיעל דאס גרינדען און איהפאלטען ביבלי - אטעקען אין ירושלים און יפו, דאס פאר - גרעסערן דעם אגראנאמישען און קאלא - ניזאציאנס דעפארטמענט, דאס אנשטע - לען עקספערטען אין אלע נויטיגע פאר - בען אין דאס באשאפען א אידישע פרעס בייזרא און דעם דעפארטמענט פאר קחל' שע ארבייטען.

אט זענען אביסעל ציפערן. די געל' טער ווערען דא אנגענעבען אין ענ'פּטי שע פינטען:

הלואות	39.686.402
בילדונגס און קולטור	
דעפארטמענט	41.724.846
קחלה־ארגאניזאציע	1.036.066
סאציאלע און עקאנאמישע	
גרופּען	438.662
אגריקולטור און קאלאניזא	
ציאנס־דעפארטמענט	6.011.154
קחל'שער ארבייטס־	
דעפארטמענט	4.927.111
אלגעמיינע אדמי -	
ניסטראציע	14.296.206
אדמיניסטראציאנס־	
הוצאות	10.703.581

די קאמיסיע האט, נאטירליך, א סך אויפמערקזאמקייט געשאנקען דער ער - ציהונג פון יונגען דור און אומגעהויערע מיה געגעבען אויף דער איבערארגאניזי - רונג פון שול־סיסטעם. עס האבען גע - פעהלט א סך פון די בעסטע לעהרער, וועלכע די טערקען האבען דעפארטירט פון לאנד, פאלעסטינא איז געווען אפגע - ריסען פון דער וועלט, און קיין פאנדען האבען נישט געהענט ציקומען, די פריי זען פאר לעבענסמיטעל זענען געווען אויפ'ן העכסטען גראד, און, פארשטעהט זיך, אז דאס אלעס צוזאמען איז געווען פארמירט א קולטור קאמיטעט פון אי - דישע ארבייטער, מענער און פרויען, ווע מעס אויפגאבע דארף זיין צו ארגאניזי - זירען בילדונגס־קורסען פאר ארבייטער, איבערהויפט פאר אנדיקולטור־ארבייט - טער.

די קאמיסיע, מיט דער הילף פון דער מיליטערישער אדמיניסטראציע, האט אויך אנגאניזירט א גוט דיסציפּלינירטע און גוט געאיבטע אידישע פאליציי, וועל - כע, דורך דעם אידעאליזם, לויבענסווער טע האלטונג, לאיאליטעט און אויפריכ - טיגע ערנסקייט פון איהרע מיטגלידער, האט זעהר פיעל גוטעס אויסגעטאן פאר'ן אידישען ישוב אין ארץ־ישראל.

ווען די געשיכטע פון דער ציוניס - טישער באוועגונג וועט געשריבען ווע - רען, וועט נישט זיין קיין אינטערעסאנ - טער קאפיטאל ווי דער גרויסער היסטא - רישער אויפטהו פון דער ציוניסטישער קאמיסיע אין ארץ־ישראל, וועלכע האט באקטיש געראטעוועט דעם ישוב. קומענ - דיג איהם צו הילף אין דעם גרעסטען קרייזיס, וואס ער האט אמאל איבערגע - לעבט. בלויז פאליטישע אקטיוויטעט וואלט נישט אין שטאנד געווען צו הייל - לען די וואונדען פון ישוב. אהן מאטע - רעלע שטיצע, און די דאזיגע שטיצע האט מעגליך געמאכט דער גאולה־פאנד — א דאנק דעם גאולהפאנד איז דער ישוב אין ארץ־ישראל, וואס האט גע - מאסט אזוי פיעל שווער שווערע קרבנות, געראטעוועט פון אונטערגאנג.

שטאדטישע אנגעשנעלטע באקר מען א העבערונג אין שכירות

די בארד אף קאנטראל האט גע - טען גוט גוט געהייסען די רעקאמענדא - ציע פון פינאנץ קאמישיאנער בערשא צו העבערען די שטאדטישע אנגעשטעל - טע מיט 130 דאלאר אויף די שכירות צו יעדען ארבייטער וואס פארדינט וועניגער ווי $3.500 א יאהר.

די העבערונג זאל זיך אנפאנגען פון דשם 1־טען סעפּטעמבער.

מיין רוזה

פון ש. נעפאם.

מיין רוזה האסטו מיט זיך אויעקגענומען,
ווען דו האסט מיך מאזויבערט מיט דיין קומען,
יארים האסטו מיט זיך אויך מיין נשמה
די האפענונגסלאזע דאן נים צוגענומען?

עס שלעפען זיך פאר מיר די טעג פון זומער,
עס שמעקען דא ארום די צארטע נעלקען,
דאך מיט א קראנקער האפענונגסלאזער זעעלע,
די זיסע שטונדען האנגזאם מיר פארווילקען.

א רוזין - באגיל־טער פלעק אויף מיינע ליפען,
דער ערשטער קוש וואס דו האסט מיר געגעבען,
ביזט אזוי ווייט, דאך קאן איך נים פארווינען
מיין הארץ וואס וועט דיך ביז מיין קבר לייבען.

דו קומסט מיר באזוכען

פון ש. נעפאם

דו קומסט נאר באזוכען, ווען איך בין נים־טא,
און לייגסט אויף מיין טיש דיין בוקעט מיט די קוויטען
און מישסט שטיל מיין העפט, וואו אין רייטען האב איך
באוואונדערט דיין שענהייט און לויבט צו מיר.

דו קומסט מיר באזוכען, נאר קום איך צוריק
א זיסען פארפיום פון זשאסמין טרעף איך נור,
און בלעטער פון בלומען צווזאכט אויפ'ן טיש,
צולעפענט מיין העפט, וואו דיין נאמען שטיל רוהט.

דו קומסט מיר באזוכען עס ציטערט מיין הארץ,
ווארום נים געוואוסט האב איך פריהער פון דיין קומען,
איך דריק צו מיין הארצען די בלעטער פעסט צו,
וואס דו האסט געלאזט מיט די הימעלשע בשמים.

IMPERIAL BANK
OF CANADA
עטאבלירט 1875

"געלעגענהייט" מיינט צו האבען קאפיטאל און זיין ביכולת צו אינוועסטען עס ווען די געלעגענהייט קומט.

צו באקומען קאפיטאל מוזט איהר שפארען עטוואס געלט יעדע וואך און דאן וועט אייער געלט ארבייטען פאר אייך, מיר וועלען איין העלפען שפארען — מיר צאהלען פראצענט האלב יעהרליך.

קאפיטאל איטאריזירט — —	$10,000,000,00
באצאהלטער קאפיטאל — —	7,000,000,00
רעזערוו פאנד — — — —	7,500,000,00

פיער און פערצינסטער יעהריגער באריכט
אפריל דעם 30־טען, 1919.

קווין סטריט און פאלמערסטאן עזוועניו ברענטש.
ד. ג. ראי, — מענעדזשער.